Súd:	Okresný súd Galanta
Spisová značka:	35C/158/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2315217201
Dátum vydania rozhodnutia:	15. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Zuzana Dojčánová
ECLI:	ECLI:SK:OSGA:2017:2315217201.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou Mgr. Zuzanou Dojčánovou, v právnej veci žalobcov: 1. maloletý Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. Q. D. Č.. XX, XXX XX X. Q. D., 2. maloletý R. X., nar. XX.X.XXXX, bytom X. Q. D. Č.. XX, XXX XX X. Q. D., obaja zastúpení poručníkmi H. W., Q.. X.XX.XXXX G. G. W., Q.. XX.X.XXXX, obaja bytom X.L. Q. D. Č.. XX, XXX XX X.K. Q. D., 3. G. F., nar. XX.X.XXXX, bytom X. Q. D. Č.. XXX, XXX XX X. Q. D., 4. H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. Q. D. Č.. XXX, XXX XX X. Q. D., 5. H. W., nar. X.XX.XXXX, bytom X. Q. D. Č.. XX, XXX XX X. Q. D., všetci žalobcovia zastúpený: Mgr. Ľudovít Paulovič, advokát, so sídlom M. Rázusa 19, 984 01 Lučenec, IČO: 45 021 996, proti žalovaným: 1. S. X., nar. XX.X.XXXX, bytom F. Č.. XX, XXX XX F., zast.: JUDr. Peter Bilkovič, advokát so sídlom Strojnícka 8, 827 01 Bratislava, 2. KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova ul. č. 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zast.: JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

r o z h o d o l :

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 30.000,- Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného so žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu 30.000,- Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného so žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 3. rade sumu 5.000,- Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného so žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 4. rade sumu 5.000,- Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného so žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 5. rade sumu 10.000,- Eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného so žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

Žalobcovia 1.,2. a 5. rade majú právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Žalovaným v 1. a 2. rade súd vo vzťahu k žalobcom v 3. a 4. rade náhradu trov konania nepriznáva.

Žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť Slovenskej republike súdny poplatok za návrh vo výške 2.466,- Eur na účet Okresného súdu Galanta, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa svojím návrhom doručeným súdu 17.7.2015 domáhali, aby súd uložil žalovaným v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 30.000,- Eur, žalobcovi v 2. rade sumu 30.000,- Eur, žalobkyni v 3. rade sumu 15.000,- Eur, žalobcovi vo 4. rade sumu 15.000,- Eur, žalobkyni v 5. rade sumu 10.000,- Eur z titulu nemajetkovej ujmy za zásah do práv na ochranu osobnosti spočívajúci v zásadnom a trvalom obmedzení ich súkromného a rodinného života, ku ktorému došlo neočakávaným, šokujúcim a náhlym úmrtím nebohej J. X.. Návrh odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Trnava z 28.10.2013, sp. zn. 6T/73/2013, právoplatným 30.10.2013 bol žalovaný v 1. rade uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, keď svojím konaním spôsobil poškodenej J. X. z nedbanlivosti smrť a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. V dôsledku konania žalovaného v 1. rade prišli maloletí žalobcovia v 1. a 2. rade o matku, žalobcovia v 3. a 4. rade o dcéru a žalobkyňa v 5. rade o sestru. Tragická dopravná nehoda ukončila nielen život nebohej J. X., ale zároveň navždy zásadným spôsobom zmenila dovtedajší život všetkých pozostalých žalobcov do budúcnosti. Smrť blízkej osoby žalobcov prišla neočakávane a absolútne nepredvídateľne vo veku 36 rokov, pričom zomrela deň pred svojimi 37. narodeninami. Náhla a absolútne neočakávaná smrť najbližšej osoby všetkých žalobcov šokovala a ochromila a do dnešného dňa sa nevedia s jej stratou zmieriť. Vzťahy v rodine boli medzi všetkými jej členmi harmonické. Rodina bola pre každého jej člena prvoradá. Stratu milovanej matky osobitne ťažko znášali a do dnešného dňa znášajú maloletí žalobcovia v 1. a 2. rade, ktorí v roku 2006 tragicky stratili aj otca neb. R. X., Q.. XX.XX.XXXX, D. Ú. XX.XX.XXXX, Q. U. J. Č.. XXX. Nebohá J. X. sa od tragickej smrti manžela R. X. v roku 2006 sama starala o maloletých žalobcov, bola pre nich najbližšou osobou a oporou po tragickej smrti ich otca. Nebohá J. X. mala taktiež veľmi dobrý vzťah so svojimi rodičmi, žalobcami v 3. a 4. rade, ako aj so svojou sestrou, žalobkyňou v 5. rade, ktorí rovnako veľmi ťažko znášali a do dnešného dňa znášajú jej tragickú smrť a nevedia sa s ňou vyrovnať. Nebohá J. X. mala pred sebou život, ktorý si užívala a tešila sa z neho. V dôsledku konania žalovaného v 1. rade prišla o svoj život a pozostalí žalobcovia o svoju najbližšiu osobu. Každá spomienka na nebohú J. X. vyvoláva v pozostalých žalobcoch beznádej niečo zmeniť. Po tragédii prežívajú všetci členovia rodiny opodstatnenú traumu, zúfalstvo, smútok, citovú ujmu, úzkosť z trvalej straty blízkej osoby a nemožnosti ďalšieho spoločného života s blízkou osobou. Úmrtím neb. J. X. došlo k závažnému zásahu do práva žalobcov na ochranu súkromia v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, do emocionálnej sféry pozostalých žalobcov, pričom ujma, ktorá im bola týmto zásahom spôsobená je nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá a bude ich sprevádzať celý život. Žalobcovia stratili blízku osobu a v dôsledku protiprávneho konania, za ktoré zodpovedajú žalovaní v 1. a 2. rade navždy stratili možnosť rozvíjať citové väzby so svojou najbližšou rodinou.

2. Vzhľadom na povahu zásahu žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť namieste. Keďže v §13 ods. 2 OZ sú vymenované zásahy do osobnosti zakladajúce právo na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch len demonštratívne, a teda ním môže byť aj iný ako tam uvedený zásah, máme za to, že konanie, ktorým bola zapríčinená smrteľná dopravná nehoda na následky ktorej zomrela blízka osoba žalobcov bezpochyby je takýmto zásahom na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

3. Žalovaný v 1. rade ako vodič motorového vozidla, je osobou, ktorá priamo svojím konaním zasiahla do osobnostných práv pozostalých žalobcov a zodpovedá tak za spôsobenú nemajetkovú ujmu podľa § 16 Občianskeho zákonníka. Motorové vozidlo, ktoré v čase dopravnej nehody žalovaný v 1. rade viedol, bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného v 2. rade, a to poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXX. Povinnosť nahradiť spôsobenú škodu a ujmu tak má nielen žalovaný v 1. rade, ale aj žalovaný v 2. rade. Pozostalí žalobcovia majú pritom podľa § 15 zák. č. 381/2001 Z.z. právo domáhať sa náhrady priamo aj proti žalovanému v 2. rade ako poisťovateľovi.

4. Žalobcovia sú názoru, že žalovaný nárok, nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do ich osobnostných práv, je predmetom povinného zmluvného poistenia, ako jeho rozsah ustanovuje § 4

ods. 2 zákona o PZP. Zákon o PZP pritom ustanovuje, že poistený má právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodeným škodu na zdraví a náklady pri usmrtení. Ďalej však zákon o PZP tento pojem „škody“ nedefinuje a preto je nutné ho osobitne vyložiť s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä s prihliadnutím na účel zákona o PZP, a v súvislosti s komunitárnym právo Európskej únie, ktoré bolo príčinou prijatia tohto právneho predpisu do právneho poriadku Slovenskej republiky. Povinné zmluvné poistenie, ako je obsahom zákonného predpisu č. 381/2001 Z.z., je nástrojom na ochranu oprávnených nárokov poškodených pred nežiaducimi následkami prevádzky motorových vozidiel, ako aj nástrojom na ochranu škodcov pred neprimeraným rizikom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Účel zákonných ustanovení o povinnom zmluvnom poistení je pritom vymedzený sekundárnym právom Európskej únie, najmä Článkom 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článkom 1 ods. 1 a 2 smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a článkom 1 prvého odseku smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Uvedené smernice Rady, ako nástroje komunitárneho práva, majú v zmysle rozhodovacej činnosti Európskeho súdneho dvora (ďalej len „ESD“) tzv. „nepriamu záväznosť“, čo znamená, že súd je povinný pri uplatnení vnútroštátneho práva a najmä ustanovení právnej úpravy osobitne prijatej S cieľom vykonania požiadaviek smernice vykladať vnútroštátne právo v maximálnej možnej miere vo svetle znenia a účelu predmetne] smernice na dosiahnutie smernicou sledovaného cieľa (rozsudky z 23. októbra 2003, Adidas-Salomon a Adidas Benelux, C-408/01, Zb. s. 1-12537, bod 21, a z 5. októbra 2004, Pfeiffer a i., C-397/01 až C-403/01, Zb. s. 1-8835, bod 113). Výkladom citovaných smerníc o rozsahu povinného zmluvného poistenia, aký má byť vnútroštátnou právnou úpravou zabezpečený, sa pritom priamo zaoberal ESD vo svojom rozsudku z 24. Októbra 2013, Haasová, C22/12. Vo výroku tohto rozsudku bolo pritom jednoznačne konštatované, že vnútroštátna právna úprava má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy, ak vnútroštátny právny poriadok právo na náhradu takéhoto nároku z dopravnej nehody poskytuje poškodeným. ESD sa takisto zaoberal tým, ako je potrebné vykladať znenie uvedených smerníc a na ich základe prijatých vnútroštátnych predpisov, pokiaľ ide o pojem „škody na zdraví“. „Keďže rôzne jazykové verzie článku 1 ods. 1 druhej smernice v podstate používajú pojem „Ujma na zdraví“, ako aj pojem „osobná ujma“, treba sa sústrediť na štruktúru a účel týchto ustanovení a smernice. V tejto súvislosti treba uviesť, že tieto pojmy dopĺňajú pojem „škoda na majetku“, a pripomenúť, že uvedené ustanovenia a smernica sa snažia najmä o posilnenie ochrany obetí. Za týchto okolností treba uplatniť extenzívny výklad uvedených pojmov, ktorý je uvedený v bode 47 tohto rozsudku. V dôsledku toho medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore.“ (bod 49, 50 rozsudku Haasová, C-22/12). Pokiaľ ide o okruh osôb, na ktorých ochranu má byť vnútroštátne právo zamerané, rozsudok uvádza, že „na základe žiadneho ustanovenia v prvej, druhej ani tretej smernici nemožno dospieť k záveru, že normotvorca Únie si želal zúžiť ochranu zaručenú týmito smernicami len na osoby, ktoré sa priamo zúčastnili na škodovej udalosti. Členské štáty teda majú zaručiť, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením v určitých minimálnych sumách určených v článku 1 ods. 2 druhej smernice.“ (bod 54, 55 rozsudku Haasová, C-22/12).

5. Vzhľadom na vyššie uvedené sú žalobcovia toho názoru, že citované zákonné ustanovenia zákona o PZP je potrebné vykladať „eurokonformne“, v súlade s komunitárnym právom, na základe ktorého bol zákon prijatý, a vo svetle uvedenej rozhodovacej činnosti ESD ako aj vo svetle aktuálnej rozhodovacej činnosti súdov v Slovenskej republike tak, že ich nemajetková ujma je krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu, ktoré mal žalovaný v rade uzatvorené so žalovaný v 2. rade. Za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobcovia považujú pre maloletých žalobcov v 1. a 2. rade sumu po 30.000,- Eur, pre žalobcov v 2. a 3. rade po 15.000,- Eur a pre žalobkyňu v 5. rade sumu 10.000,- Eur.

6. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení z 23.2.2017 vyslovil ľútosť nad tým, čo sa stalo pri dopravnej nehode a že vyhasol ľudský život. Z odôvodnenia odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 6T/73/2013 je zrejmé, že súd pri ukladaní trestu zohľadnil aj poľahčujúce okolnosti na strane

žalovaného v 1. rade. Tento aj súc si vedomia následkov nešťastnej dopravnej nehody voči rozsudku ani nepodal opravný prostriedok. K trestnému činu sa priznal a svoje konanie úprimne oľutoval. V konečnom dôsledku si žalovaný v 1. rade dodnes situáciu tesne pred dopravnou nehodou nevie vysvetliť, nepamätá si ju a z odstupom času si ju vysvetľuje ako mikrospánok, teda zlyhanie ľudského faktora. Žalobcovia v 1. až 5. rade sa domáhajú na základe §11 OZ ochrany osobnosti. Uvedené ustanovenie v časti zákonom garantovaného práva na ochranu života a zdravia, mal zákonodarca na mysli vo vzťahu na osobité zákony v pozitívnom slova zmysle - kto a za akých okolností môže zasiahnuť do osobnej a telesnej integrity jedinca. Teda v tomto prípade sa o naplnenie tohto ustanovenia zrejme nejedená. K poškodeniu zdravia poškodenej z následkom smrti došlo síce protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade, avšak je potrebné uviesť, že sa jedná o pomerne časté riziko - dopravné nehody, kde sa temer vždy jedná o nedbanlivostné konanie a v tomto konkrétnom prípade o nešťastnú náhodu a zlyhanie ľudského faktora. Žalobcovia svoj nárok na nemajetkovú ujmu vyjadrenú v peňažnom ekvivalente podľa žalobného návrhu definujú titulom zásahu do ich súkromného a rodinného života V konečnom dôsledku žiadajú týmto titulom priznať celkovú sumu 100.000 Eur. Žalobcovia však nijakým relevantným spôsobom nešpecifikujú, prečo práve takýchto súm sa domáhajú. Zo žalobného návrhu nie je zrejmé a zdôvodnené z akých dôvodov je primeraným zadosťučinením - výška požadovanej nemajetkovej ujmy u jednotlivých žalobcov tak, ako to požadujú. V tomto smere je žalobný návrh nezrozumiteľný, nejasný a nedôvodný. V zmysle §13 ods. 3 OZ súd rozhoduje podľa vlastnej úvahy, avšak determinujúcim faktorom sú 1. závažnosť vzniknutej ujmy a 2. okolnosti za akých došlo k porušeniu práva. žalobný návrh ignoruje uvedené podmienky zákona, ktoré musia byť splnené súčasne a aby bola naplnená intenzita, pri ktorej peňažná satisfakcia žalobcom náleží. Tieto podmienky je potrebné skúmať a preukázať. Žalobný návrh a k nemu priložené doklady však nepriaznivé následky vo zvýšenej miere a neprimeranej miere nepreukazujú. Žalobcovia by museli jednoznačne a bezpečne preukázať to, že na základe § 13 ods. 1 OZ sa od neoprávneného zásahu do ich osobnostných práv nebolo upustilo, že sa neodstránili následky takéhoto zásahu a nebolo im dané primerané zadosťučinenie. Až potom je možné aplikovať ustanovenie § 13 ods. 2 OZ. Uvedeným konaním žalovaného v 1. rade však nedošlo k značnej miere k zníženiu dôstojnosti žalobcov a ich vážnosti v spoločnosti. Okolnosti prípadu, ktoré boli preukázané doterajšími dôkazmi najmä v trestnom konaní, nenasvedčujú tomu, že okolnosti za ktorých k porušeniu práva žalovaným v 1. rade sú tak výnimočné, hodné osobitého zreteľa, že by súd mohol bezo všetkého rozhodnúť o nemajetkovej ujme. K takýmto nešťastným dopravným nehodám dochádza, aj s takými bohužiaľ tragickými následkami a tieto okolnosti so sebou prináša prevádzka motorového vozidla a zlyhanie ľudského faktora. Konajúci súd musí zvážiť, že zásah žalovaného v 1. rade bol jediným konaním Žalovaného, aj keď jeho účinky sú neodstrániteľné a pretrvávali dlhší čas. Zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátneho súdu vyplýva z § 11 a 13 Občianskeho zákonníka, vznikla na základe dopravnej nehody a má občianskoprávnu povahu. Nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú smernice. Pod pojem „ujma na zdraví „ ktorý používa aj či. 1 prvej smernice, je potrebné subsumovať tiež náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla pozostalým v súvislosti so smrťou blízkej osoby spôsobená prevádzkou motorového vozidla. Pod pojem škoda na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm.a) zákona č. 381/2001 Z.z. je potrebné zahŕňať aj imateriálnu ujmu. Súdny dvor EÚ v právnej vete rozsudku Haasová jasne definoval podmienku, za splnenia ktorej (musí byť) v rámci príslušnej právnej úpravy zahrnutá do poistného krytia povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Na vec je potrebné nahliadať aj z toho pohľadu, že účelom povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je chrániť záujmy nielen poškodeného, ale aj poisteného. Prvoradým zameraním poistenia zodpovednosti za škodu je chrániť poisteného, ako zodpovedného za škodu spôsobenú inému pred následkami mimoriadneho a dlhodobého finančného zaťaženia, ktoré by poisteného mohlo postihnúť najmä pri náhrade škôd veľkého rozsahu, ktoré by značne ohrozili životnú úroveň poisteného a jeho rodiny. Na druhej strane poistenie zodpovednosti však nesmie viesť k zoslabeniu preventívne výchovného pôsobenia ustanovení o zodpovednosti za škodu. Vzhľadom k satisfakčnej podobe žalovaného nároku a tej skutočnosti, že morálne zadosťučinenie má prednosť pred finančným odškodnením je nepochybné to, že žalovaný v 1. rade sa dňa 21.12.2012 spolu so svojou manželkou dostavil do bydliska poškodenej, kde bola prítomná jej sestra H. W. (žalobkyňa v 5. rade) a jej svokra (žalobkyňa v 3. rade) a došlo k plnému poskytnutiu morálneho zadosťučinenia, nakoľko svoj čin ospravedlnil a oľutoval ho. Žalovaný však uvádza, že aj jeho sa nešťastná udalosť silno dotkla a dodnes dotýka. Veď mať na svedomí smrť iného človeka, je bremenom na celý život. Po nehode takmer 2 mesiace nemohol nič zjesť, schudol 20 kg a musel navštíviť lekára, aby mu predpísal lieky na ukľudnenie. Navštívil aj psychologické pracovisko v Trnave, avšak na druhé stretnutie už nešiel, nakoľko terapeutka

mu zabezpečila prítomnosť právnika, lenže on potreboval psychologickú a psychiatrickú intervenciu. Nešťastná nehoda zasiahla aj celú jeho rodinu, i keď sa títo mu snažili pomôcť vyrovnať sa so situáciou. Dôsledkom tohto bolo aj to, že nesplnil si svoju povinnosť (respektíve ju splnil neskoro) podľa § 10 ods. 1 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. - po lehote oznámil poistnú udalosť žalovanému v 2. rade na vrub povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a už v súčasnosti a aj do budúca znáša jeho regresné práva, ktoré tento realizuje a vyplývajú z plnení, ktoré poistiteľ poškodeným na tento vrub bol poskytol. Sám pracuje ako robotník v spoločnosti IKEA Group, sídlo Nitrianska 4, Trnava a jeho mesačný príjem činí cca 750 Eur. Má manželku, 4 deti - troch synov (24, 26, a 27 roční), ktorí i keď pracujú, stále žijú s ním v spoločnej domácností a sú odkázaní na jeho pomoc. Na výživu je však plne odkázaná jeho dcéra, ktorá navštevuje vysokoškolské štúdium. Jeho majetkové pomery tvorí len rodinný dom, ktorý obýva celá jeho rodina a ktorý je zaťažený hypotékou na 15 rokov. Iný majetok nevlastní. Žalobný návrh a okruh v ňom stanovených účastníkov - žalobcov a samotná požadovaná satisfakcia vo výške 100.000 Eur, spolu s prípadnými súdnymi trovami a trovami právneho zastúpenia sú pre neho 1ikvidačné a nemôže tieto nároky splniť ani v percentuálnom zlomku a to hlavne za postoja žalovaného v 2. rade, ktoré prezentuje vo svojom vyjadrení. Žalovaný v 2. rade žiadal, aby súd žalobu zamietol a žalobcom uložil povinnosť nahradiť mu trovy konania.

7. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení k návrhu z 9.9.2015 uviedol, že žalovaný v 2. rade uzavrel so žalovaným v 1. rade poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX pre povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla s účinnosťou od 29.9.2010 na neurčito. Poistnou zmluvou bolo poistené motorové vozidlo zn. Škoda Felícia, ev. č. E. XXX O., T. W.. Dopravnú nehodu z 20.12.2012 eviduje žalovaný v 2. rade pod č. XXXXXXXXXX G. XXXXXXXXXX. Žalobcovia si u žalovaného v 2. rade uplatnili nárok na náhradu škody - uplatnené náklady sa týkali pohrebných a cintorínskych služieb, nákladov na vyhotovenie pomníka atď. S poukazom na ust. § 4 ods. 2 zákona o PZP žalovaný v 2. rade nahradil žalobcom náklady spojené s pohrebom vo výške 1.564,77 Eur. S názorom žalobcov, že nemajetková ujma spočívajúca v zásahu so ich osobnostných práv, je predmetom povinného zmluvného poistenia sa žalovaný v 2. rade nestotožňuje. Z § 4 ods. 2 zák. o PZP možno vyvodiť konkrétny obsah rozsahu poistného krytia. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 5 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku. Z takto vymedzeného rozsahu poistného krytia je zrejmé, že rešpektuje rozlíšenie vecnej škody, ktorá je v Občianskom zákonníku upravená v ust. § 443 a škody na zdraví, ktorú upravujú ustanovenia § 443 až § 449 O.z. V samotnej dôvodovej správe k zákonu č.381/2001 Z. z. sa výslovne uvádza že: „Rozsah poistenia zodpovednosti je v návrhu vymedzený s ohľadom na nároky vyplývajúce z tohto zákona, jednotlivé zložky náhrady škody a na územnú platnosť poistenia.“ Spojením uvedených zákonných ustanovení nemožno dospieť k inému záveru, ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma. K inému právnemu záveru nemôžeme dospieť ani pri systematickom výklade (s poukazom na už uvedené členenie nárokov podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z.), a ani pri teleologickej interpretácií právnej normy. Zo žiadneho ustanovenia zákona č.381/2001 Z.z. priamo nevyplýva, že by predmet poistného krytia tvorili aj iné nároky ako náhrada škody. Rozsah nárokov z jednotlivých druhov poistenia je určený všeobecne záväznými právnymi predpismi majúcimi silu zákona, ktorými je súd pri svojom rozhodovaní viazaný (čl. 144 ods. 1 Ústavy SR). Pokiaľ ide o rozsah nárokov, ktoré majú byť poistnou zmluvou zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla pokryté, zo zmluvy o povinnom zmluvnou poistení, ktorú mal poistník - žalovaný v 1. rade so žalovaným v 2. rade v postavení poisťovateľa uzatvorenú a ktorej súčasťou sú Všeobecné poistné podmienky pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, bol stanovený rozsah poistenia výlučne za škodu, nie však za ujmu na osobnostných právach. Súčasťou poistenia nebolo spôsobenie ujmy na súkromí a rodinnom živote (viď Uznesenie Ústavného súdu ČR č. k.: III. ÚS 8/06). Vzhľadom na existujúcu vnútroštátnu právnu úpravu nie je možné subsumovať pod ust. § 4 ods. 2 písm. a] ZoPZP aj nároky v zmysle ust. § 13 OZ. Keďže zákonodarca rozsah poistného krytia v ust. § 4, resp. § 5 ZoPZP nerozšíril o nároky uplatniteľné pozostalými postupom podľa ust. § 13 OZ. Žalovaný v 2. rade poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/296/2011 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/89/2013 z 26.6.2014. Svoje stanovisko zároveň oprel o judikát Najvyššieho súdu SR č. 4Cdo/168/2009. Súdnymi rozhodnutiami nemožno meniť rozsah poistného krytia nad rámec

ZoPZP a poistnej zmluvy, pretože sa tým zasahuje nielen do súkromnoprávnych zmluvných vzťahov, ale aj do verejnoprávnej regulácie poisťovníctva, keďže štát nikdy o krytí nemajetkovej ujmy neuvažoval a do existujúceho zákonného poistenia, v ktorom rozsah krytia určuje sám, náhradu nemajetkovej ujmy nezahrnul. Poisťovňa je viazaná pri výkone povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zákonom č. 381/2001 Z.z., do ktorého obsahu boli podľa príslušných dôvodových správ transponované aj smernice európskeho parlamentu a Rady. Ak by obsahom smerníc malo byť skutočne to, že povinné poistenie pokrýva aj nároky z neoprávnených zásahov do osobnosti človeka, potom by to bolo možné vyjadriť jednoznačným spôsobom legislatívne v texte zákona a keďže zákon č. 381/2001 Z.z. napriek deklarovanej aproximácii smerníc takéto nároky neuvádza a nijako výslovne nespomína, žalovaný v 2. rade má za to, že ani Slovenská republika ako členský štát nevníma predmetné smernice tak, že predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je i nemajetková ujma. Poisťovňa nemá dôvod ani oprávnenie konštatovať nesprávne transponovanie uvádzaných smerníc Slovenskou republikou a teda nedostatočnú aproximáciu práva. V prípade, že sa určitá osoba domnieva, že transpozícia smernice nebola korektná a tým jej vznikla škoda, má možnosť obrátiť sa na súd s návrhom na náhradu škody od tatu, ktorý nekorektne transponoval smernicu. Žalovaný v 2. rade vo výklade a právnom posúdení nároku na nemajetkovú ujmu zastáva právny názor, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Vzhľadom na to žiadal, aby súd žalobu voči žalovanému v 2. rade zamietol.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, písomnými vyjadreniami strán sporu, výsluchom žalobkyne v 3. rade, žalobkyne v 5. rade, zákonného zástupcu žalobcov v 1. a 2. rade G. W., svedka J. F., svedkýň U. X., Z.. M. X., J. X. obsahom spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 6T/73/2013, spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 12P/1/2013, rodným a úmrtným listom nebohej, rodnými listami maloletých žalobcov v 1. a 2. rade, úmrtným listom manžela nebohej, výpisom z hľadania poisťovateľa podľa EČV, poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX, výpisom z inkasného účtu poistnej zmluvy za obdobie od 29.9.2010 do 9.9.2015, oznámením o poistnom plnení z 20.9.2013, vyjadrením Ministerstva financií SR z 31.5.2016, fotodokumentáciou rodinného života žalobcov, potvrdeniami o príjme žalovaného v 1. rade, a zistil tento skutkový stav veci:

9. Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 28.10.2013, sp. zn.: 6T/73/2013, právoplatným a vykonateľným dňa 30.10.2013 bol žalovaný v 1. rade uznaný vinným, že dňa 20.12.2012 v čase okolo 15.00 hod po ceste 111/06118 v obci Majcichov v km 9,2 pred rodinným domom č. 72 viedol ako vodič osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felícia ev. č.: E., pričom pri predchádzaní pred ním idúceho bicykla Omega relax, ktorý prechádzal 0,9 m od pravého okraja cesty a ktorý viedla poškodená J. X. nedodržal bezpečný bočný odstup od cyklistky v dôsledku čoho pravou prednou časťou vozidla narazil do zadného kolesa bicykla a v dôsledku nárazu telo cyklistky rotovalo smerom k vozidlu a zadnou časťou tela narazilo na oblasť čelného skla a následne bolo odhodené mimo vozidla a dopadlo mimo jazdnú dráhu vozidla, následkom čoho poškodená J. X. utrpela početné poranenia, najmä krvný výron mäkkých lebečných pokrývok na záhlaví vpravo a v zadnej časti pravej temenno-spánkovej oblasti hlavy, krvný výron pod tvrdou a mäkkými blanami mozgu, mierne zakrvácanie do komôr mozgu, opuch mozgu, úplné roztrhnutie väzivového spojenia medzi lebečnou spodinou a krčnou chrbticou s pomliaždením a prerušením mozgového kmeňa. zlomeninu krčnej chrbtice medzi 5. a 6. krčným stavcom, zlomeninu hrudnej chrbtice medzi 1. a 2. hrudným stavcom, zlomeniny rebier vpravo s trhlinami pohrudnice a medzirebrového svalstva. zakrvácanie do pohrudnicových dutín, pomliaždenie oboch pľúc a ďalšie, ktorým zraneniam na mieste podľahla. Žalovaný v rade 1/ svojim vyššie popísaným konaním spôsobil poškodenej J. X. z nedbanlivosti smrť a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, a teda žalovaný v rade 1/ spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Za to bol odsúdený podľa § 149 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), §38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody, s jeho podmienečným odkladom na skúšobnú dobu 4 roky. Tiež mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 5 rokov.

10. Z listín predložených žalovaným v 2. rade bolo zistené, že žalovaný v 2. rade uzavrel so žalovaným v 1. rade poistnú zmluvu č. XXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX pre povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla s účinnosťou od 29.9.2010 na neurčito. Poistnou zmluvou bolo poistené motorové vozidlo zn. Škoda Felícia, ev. č. E. XXX O., T. W.. Dopravnú nehodu z 20.12.2012 eviduje žalovaný v 2. rade pod č. XXXXXXXXXX G. XXXXXXXXXX. Žalobcovia si u

žalovaného v 2. rade uplatnili nárok na náhradu škody - uplatnené náklady sa týkali pohrebných a cintorínskych služieb, nákladov na vyhotovenie pomníka atď. S poukazom na ust. § 4 ods. 2 zákona o PZP žalovaný v 2. rade nahradil žalobcom náklady spojené s pohrebom vo výške 1.564,77 Eur.

11. Žalobkyňa v 3. rade vo svojej výpovedi uviedla, že je mamou nebohej J. X.. Dcéra ju vždy chránila, no ona ju nakoniec nezachránila. Nebývali spolu, po tom ako dcéra ovdovela, žalobkyňa bola týždenne u nej, pri deťoch, ktoré varovala. Keď došlo k nehode, žalobkyňa mala dcére vinšovať k narodeninám , volali spolu a dcéra jej hovorila, že za ňou príde H. (žalobkyňa v 5. rade) a nech ona za ňou príde neskôr. Potom sa však dozvedela už len to, že je mŕtva. Vždy sa rozprávali, aké to bude, keď chlapci vyrastú, ako budú chodiť do školy. Jej dcéra zomrela veľmi mladá. Žalobkyňa to znášala veľmi ťažko, nemohla to však dať poriadne najavo, nakoľko má aj ťažko chorého syna. Žalobkyňa vždy žila len pre dcéru a syna. Dcéra jej vravievala, aby si dávala pozor, aby sa jej nič nestalo. J. bola veľmi dobrá, nikomu by neublížila, dala by aj posledné. O chlapcov sa vzorne starala, oni jej pri tom pomáhali. Po jej smrti musela žalobkyňa užívať lieky na upokojenie aj na tlak, stále ju má pred očami a nikdy nezabudne na ňu, ani na zaťa. Ten rok, keď sa to stalo, bol pre nich veľmi ťažký. V súčasnosti však musia žiť ďalej, hlavne pre chlapcov. Žalobkyňa uviedla, že žalovaného v 1. rade nikdy nevidela, nikdy u nich nebol, žiadnym spôsobom ich neodškodnil a neospravedlnil sa jej za to, že jej zabil dcéru. Jej dcéra bola 6 rokov vdova, jej manžel sa zabil pri autonehode, on bol tiež veľmi dobrý človek. S výchovou detí nebohej J. X. pomáhala jej svokra, ale aj žalobkyňa s manželom a žalobkyňa v 5. rade. O deti sa starala sama, varila im, vodila ich do školy. Vždy keď potrebovala pomoc, a musela ísť k lekárovi, stačilo, aby žalobkyni zavolala, vždy sa prišla o deti postarať. Chlapcov sa snažila učiť, pekne ich obliekala, chodila do práce. Od tej tragédie chlapcov vychováva žalobkyňa v 5. rade. Y. mal vtedy 10 rokov, R. 7. Hneď po tom, ako sa to stalo sa pri starostlivosti striedali, žalobkyňa v 5. rade mala dve dcéry, preto potrebovala ich pomoc. Žalobkyňa v 5. rade nebohej pomáhala aj pred jej smrťou, nakúpila im, vždy boli spolu, lebo bývali pri sebe. Chlapci boli po smrti matky smutní, nedalo sa s nimi rozprávať. Y. po smrti otca prežil už druhú tragédiu, chlapci boli taký zamyslení. Žalobkyňa má trvalé bydlisko v X. Q. D., nebohá ho mala v J.. Dcéru navštevovala autobusom. Dcéra sa o deti starala sama, rovnako aj o domácnosť, keď potrebovala oni jej vždy pomáhali. Nebohú žalobkyňa pred nehodou navštevovala vždy, keď mohla, keď jej to dovoľovala starostlivosť o jej chorého syna. Každý týždeň tam raz bola, keď ju navštívila, tak tam bola celý deň.

12. Žalobkyňa v 5. rade, sestra nebohej a poručníčka žalobcov v 1. a 2. rade, vo svojej výpovedi uviedla, že Y. s R. to znášali veľmi ťažko. V ten deň boli v škole, sestra išla pre nich. Do školy však už neprišla. Nevedeli ako to chlapcom oznámiť, nakoniec privolali ľudí z dobrého anjela, ktorí to chlapcom vysvetlili. Veľmi sa potom rozplakali, bol problém ich upokojiť. Deti stratili druhého rodiča, pričom Y. mal v čase otcovej smrti štyri roky. Už vtedy, keď prišiel o otca, tak sa mu vysvetľovalo, že išiel do nebíčka, a veľmi často sa na neho vypytoval. Keď im z dobrého anjela potom hovorili, že už aj mamina odišla, bolo veľmi ťažké im vysvetliť, že ostali sami. Uzavreli sa do seba, nechceli sa o tom, rozprávať. Aj keď pred nimi žalobkyňa túto tému otvárala, keď nechcela, aby to držali v sebe, vždy rozhovor odmietali a skôr sa rozplakali. Deti boli vyšetrené psychiatričkou v Banskej Štiavnici, ktorá uviedla, že Y. rodičia veľmi chýbajú a R. je uzavretý do seba. Veľmi zle to znášali aj v škole, všetci sa na nich pozerali, hovorili o nich, že sú siroty, zastavovali ich po dedine a ľutovali ich. Žalobkyňa v 5. rade so sestrou mala veľmi dobrý vzťah, chodievali na výlety, stretávali sa takmer denne. Chodili spolu von aj s deťmi na detské ihriská, do kina. Keď sa to stalo, bola práve v práci, to že mala sestra nehodu jej oznámili telefonicky. Žalobkyňa sa vypýtala z práce a volala kamarátke, či by po ňu neprišla, že nie je schopná ísť autobusom. Oni po ňu prišli a odviezli ju na miesto nehody. Sestra tam už ležala, bola zakrytá. Žalobkyňa si pamätá, že bola strašná zima, celá sa triasla. Policajti jej povedali že má ísť domov. Po príchode domov jej manžel volal zdravotnú sestru, ktorá jej pichla niečo na upokojenie. Bola to najhoršia noc života žalobkyne. Na druhý deň jej lekárka predpísala lieky na upokojenie, brala diazepam, v priebehu týždňa som schudla 8 kíl. Na druhý deň po nehode mala mať sestra narodeniny, namiesto toho, aby jej šla blahoželať, išla jej vyberať truhlu. To všetko im spôsobil pán X.. Sestru pochovala deň pred Vianocami. Bola veľká zima, počas pohrebu im deti ochoreli. Vlastné deti žalobkyne rovnako veľmi ťažko znášali smrť ich krstnej mami, ktorá bola poslednou osobou, ktorá ich viedla k prijímaniu. Aj Y. mal v ten istý rok prijímanie, ktoré zvládol veľmi ťažko. Pri výzve, aby sa za deti postavili rodičia, sa rozplakal. Žalobkyňa aj následne celú situáciu znášala veľmi ťažko, denne do práce chodila cestou, kde jej zabili sestru. V práci bola nepozorná, zanedbávala svoje povinnosti. O mesiac sa rozhodla, že sa musím z dediny odsťahovať, keďže v nej nemohla spávať a existovať. Rozhodla sa ísť za mamou, aby ju z toho psychického stavu dostala. V súvislosti so zverením detí bola vyšetrené psychologičkou, pričom z vyšetrenia vyplynul

záver, že som psychicky labilná v dôsledku usmrtenia sestry. Vyšetrovaná bola za účelom posúdenia, či schopná vychovávať chlapcov.

13. Z obsahu spisu Okresného súdu Trnava, sp.zn. 12P/1/2013 bolo zistené, že podľa znaleckého posudku PhDr. Marty Halašovej, PhD., súdnej znalkyne z odboru psychológia je Žalobkyňa v 5. rade v snahe získať maloletých do svojej starostlivosti premotivovaná, pričom tento záujem o ich šťastie a vzťah k obom maloletým prekrýva aj vzťah k vlastným deťom; podnietil ju a jej manžela k zásadnému riešeniu samostatného bývania. Jej výchovný prístup k maloletým deťom je skôr liberálny, determinovaný aj blízkym vzťahom k neb. sestre, matke maloletých, pričom psychotrauma zo straty sestry nie je a ešte ani nemôže byť spracovaná. Podľa záveru znaleckého posudku je osobnosť žalobkyne v 5. rade priemerne diferencovaná, pôvodne extrovertná, v súčasnosti výrazne labilnejšia. Aj následkom psychotraumatizácie z úmrtia sestry sa u nej manifestuje uzavretosť a psychosomatická vypätosť.

14. Z výpovede G. W., poručníka žalobcov v 1. a 2. rade a manžela žalobkyne v 5. rade, bolo zistené, že jeho manželku smrť jej sestry veľmi zasiahla. Rok sa dávala dokopy, po psychickej a fyzickej stránke, došlo u nej k výraznému úbytku telesnej hmotnosti. Deti boli v tom čase vo veku 3 a 6 rokov. Spočiatku boli zdráhavé, v ich domácnosti boli od jari roku 2013, kedy im boli zverené. S deťmi sa poznali už predtým od malička, keďže sú ich krstní rodičia. V pohode si s nimi rozumeli. Smrť matky im nepripomínali, spomenuli si na ňu pri výročiach. Deti zobrali za svoje, s manželkou už v tom čase vychovávali ich dve dcéry. Aby deťom zabezpečili pohodlie, zmenili bývanie, kúpili rodinný dom. V tejto súvislosti sa čerpal veľký úver. S manželkou sú obaja zamestnaní, on na 12 hodinové zmeny, ona na 8 hodinové. S deťmi sa dali podľa jeho názoru v pohode dokopy, tieto postupne dospievajú. Pán X. ich, ani deti, nekontaktoval, iba druhý deň po nehode sa prišiel ospravedlniť. Uplatnené odškodné je adekvátne aj za tie roky, ale aj do budúcna, keďže majú záujem zabezpečiť deťom vzdelanie tak, ako by to chcela ich matka. Žalobca v 4. rade, otec zosnulej, jej smrť znášal aj znáša doteraz veľmi ťažko. Nerozumie tej nespravodlivosti a tomu, že sa stále musia niečoho dožadovať. V súčasnosti má veľké zdravotné problémy, smrť dcéry ho však stále trápi. Je v pokročilom veku, po smrti dcéry zostal uzavretý a ani v spomienkach sa k tejto udalosti nechce vracať. Keď o tom hovoria, vedie to iba k rozčúleniu a negatívnym prejavom. Žalobca v 4. rade a jeho manželka mali 4 deti, nebohá J. bola jeho prvorodená, bola jeho miláčikom. Jej smrť má na neho zlý dopad, hoci postupom času si už na situáciu zvykol a snaží sa s ňou zmieriť. Momentálne ho viac trápi jeho zdravotný stav. Keď žalovaný v 1. rade prišiel vyjadriť ľútosť, prítomná bola žalobkyňa v 5. rade a deti. Bolo to deň po tragédii. Žalobkyňa v 3. rade nebohú po tom, ako J. zostala vdovou, navštevovala, pomáhala jej materiálne, od straty manžela ju podporovala. V tom čase zosnulá žila v spoločnej domácnosti so svokrou od roku 2004, teda od smrti manžela, v rodinnom dome, do ktorého prišla ak nevesta. Tento dom jej nepatril, bývala v ňom so svojou svorkou a deťmi. Žalobkyňa v 3. rade sa musí starať aj o chorého syna, ale nebohú navštevovala aspoň raz do týždňa. Navštevoval ju aj jej otec, aj spolu s manželom žalobkyne v 5. rade, pomáhali okolo domu, v záhrade. J. X. sa zamestnala na skrátený úväzok, aby mohla byť s deťmi. Jej príjem preto finančne nepostačoval, a preto pomoc od jej rodičov bola nevyhnutná.

15. Svedok J. F., brat nebohej, na pojednávaní uviedol, že sa stala dopravná nehoda v dôsledku toho, že p. X. nedával pozor a usmrtil jeho sestru. Svedkova druhá sestra H. W. mu túto informáciu oznámila telefonicky. Volala mu s plačom, on vtedy študoval na vysokej škole v Žiline. Ihneď išiel domov za rodičmi, ktorí z tejto situácie boli zdrvení, nevedeli fungovať. Nikto tomu nechcel uveriť, keďže jeho sestra mala veľmi ťažký život, už predtým prišla tragicky o manžela. Sestra H. vybavovala pohreb, aj on s mamou a otcom sa snažili pomôcť. Ich otec sa po tejto udalosti uzavrel do seba, nechcel dať najavo, ako to prežíva. Mama užívala lieky, chodila aj na injekcie do nemocnice v období po tejto nehode. Rovnako aj sestra H.. Najhoršie bolo na tom to, že nehoda sa stala pred narodeninami sestry J. a hneď potom boli Vianoce. O to intenzívnejšie túto stratu prežívali a museli sa ňou vysporiadať. Pokiaľ ide o R. a Y., títo smrť matky znášali ťažko. R. vzhľadom na jeho vek ešte situáciu veľmi nechápal, horšie to bolo so Y., ktorý bol starší, a uvedomoval si, že stratil rodičov. Sestra H. spolu s manželom sa následne snažili dostať deti do opatery, aby im zabezpečili teplo rodiny, aby boli v ich blízkosti, v blízkosti starých rodičov a aby mali všetko, čo deti majú mať. Robili všetko preto, aby pre deti vytvorili dobré náhradné prostredie.

16. Svedkyňa U. X. vo svojej výpovedi uviedla, že so žalobkyňou v 5. rade ako aj s nebohou J. boli veľmi dobré kamarátky, veľmi dobre spolu vychádzali, o všetkom sa rozprávali. Ich rodinu táto situácia veľmi zle zasiahla. Žalobkyňa v 5. rade bola úplne hotová, z tej udalosti mala veľkú traumu, museli sa odsťahovať z dediny, keďže nemohla chodiť po tom mieste. Veľmi ju to ranilo. Prejavilo sa to aj na jej

fyzickom stave, veľmi schudla, bola utrápená a nevedela sa s tou situáciou zmieriť. Popritom sa objavili zdravotné problémy. S chlapcami Y. a R. svedkyňa prichádzala do kontaktu pomerne často, chodili do tej istej školy ako aj jej deti. Bola s nimi v kontakte aj po smrti ich matky, boli uzavretí do seba, obaja boli veľmi zakríknutý a celé to zle znášali. Ich vzťah s mamou bol veľmi dobrý.

17. Svedkyňa Z.. M. X. vo svojej výpovedi uviedla, že žalobkyňa v 5. rade je od malička jej veľmi dobrou kamarátkou, chodili spolu do školy. Poznala sa aj s nebohou J., trávili spolu čas, chodili na diskotéky. H. G. J. mali veľmi pekný súrodenecký vzťah. S celou rodinou sa stretávali, chodili na návštevu. V deň, kedy sa stala nehoda, sa chystali autom na vianočné nákupy, keď jej volala H., že či pre ňu môže prísť do obchodu, v ktorom pracovala a zobrať ju na miesto nehody. Na tom mieste to bolo hrozné, J. ležala na zemi, bolo tam to auto a zošrotovaný bicykel. Vtedy sa žalobkyňa v 5. rade prvý krát zrútila. Následne sa u nej prejavili veľké psychické problémy a trauma, výrazne schudla, bola iba kosť a koža, a k tomu sa pridali ďalšie zdravotné ťažkosti. Rovnako na tom, psychicky veľmi zle bola aj ich matka. Po nebohej J. zostali dvaja chlapci, H. bola ich krstnou mamou a brala ako povinnosť zobrať si deti k sebe. Musela však riešiť zároveň vážnu situáciu, keďže spolu so svojou rodinou bývala u svokry, kde mali pre seba a ich dve deti jednu izbu, čo neboli vhodné podmienky. H. ich však veľmi chcela, mala ich rada ako vlastných. Hľadala byty alebo domy, aby túto situáciu vyriešila. Napokon kúpili rodinný dom, čo predstavovalo nemalé finančné náklady. H. musela riešiť úplne inú životnú situáciu, s ktorou nikdy nepočítala. Chceli zostať žiť v J., chceli tam prestavovať rodinný dom. V dôsledku toho, čo sa stalo, sa museli vrátiť do X., k čomu prispel aj nesúhlas jej svokry s tým, aby do domu priviedla chlapcov. Svedkyňa sa stretávala aj s deťmi nebohej J., ktorí túto udalosť prežívali veľmi ťažko. Pár rokov predtým prišli tragicky o otca, ani sa z toho poriadne nespamätali a stratili aj matku. Na svoju mamu sa po otcovej smrti veľmi upli a po jej smrti zostali v šoku, najmä starší Y., ktorý bol zakríknutý, utiahnutejší do seba. Keď sa stretli, tak veľa nerozprával. Rodičia J. túto situáciu prežívali navonok rozdielne. Jej otec o tom nehovoril, zostal veľmi tichý, neskôr sa u neho prejavili zdravotné problémy, jej matka sa zo situáciou nevedela zmieriť, čo je pochopiteľné, keď rodič prežije svoje dieťa. Aj teraz sa stáva, že sa rozplače, keď sa J. spomína. S rodinou H. W. sa svedkyňa stretáva pomerne často, bývajú od seba možno 100m, ona pravidelne nakupujem v obchode, v ktorom ona pracuje, chodia vzájomne na návštevy, na oslavy, stretávajú sa v kostole.

18. Svedkyňa J. X., svokra nebohej, vo výpovedi uviedla, že pána X. videla raz, po tej nehode sa u nich bol informovať. Ona sa ním veľmi nerozprávala, vtedy sa jej to nedalo. Nebohá J. X. žila v jej domácnosti, bola za nevestu, po smrti syna s nimi žila 6 rokov. Jej rodičia ju navštevovali veľmi málo, raz - dvakrát do roka. Oni svojej dcére nepomáhali ani ju finančne nepodporovali, deti tam ani nechodili na prázdniny. Nevesta navštevovala svojich rodičov občas, nie veľmi často, vždy len tak na otočku, nikdy tam neprespávala. Svedkyňa jej finančne pomáhala, varila, ku koncu si nevesta vyhradila, že variť bude ona. Svedkyňa platila inkaso, oni hoci boli traja, jej prispievali polovičkou, a ona druhou polovicou. Keď prišli rodičia nevesty na návštevu vôbec jej nepomáhali, ani po tom, ako bola po pôrode. Vôbec jej nepomáhali ako sa vydala, bola u svokry. Vždy, keď tam išla na návštevu, musela sa ohlásiť, že tam príde, mali také čudné vzťahy. Všetci sa čudovali, že po smrti syna svedkyne zostali bývať u svedkyne, veď zvyčajne sa dcéra ťahá k matke. Rodičia nevesty majú syna, ktorý je ťažko chorý, oni sa o neho starajú. Keď prišli k nim, tak sa vždy pohostili, keď chodili na návštevu zagratulovať, porozprávali sa. Bol to taký zvláštny vzťah, s nimi sa nedalo, každý sme iný. Keď sa nevesta chcela vrátiť do práce, svedkyňa tomu rozumela, kvôli jej psychickému stavu. Nevesta sa jej pýtala, či bude zvládať starostlivosť o deti, svedkyňa sa jej o deti starala, ale vzhľadom na svoj zdravotný stav nevládala, keďže deti boli malé. Pomáhala jej s nimi druhá nevesta. Pán X. prišiel aj s manželkou, svedkyni ho bolo veľmi ľúto. Prišiel sa ospravedlniť, že ju videl, ale nevie si vysvetliť, ako sa to stalo. Veľmi sa omlúval, že je mu to ľúto. Všetci to stále nosia v sebe, svedkyňa stále berie tabletky.

19. Právny zástupca žalobcov v záverečnej reči uviedol, žalobcovia sa v konaní domáhajú priznania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla v dôsledku smrti ich blízkej osoby, J. X., ktorá prišla o svoj mladý život pri dopravnej nehode. Žalovaný v I. rade bol uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa §149 ods.1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, z čoho jednoznačne vyplýva jeho priame zavinenie na smrti nebohej. Žalobcovia v 1. a 2. rade sú deťmi nebohej J. X., ktorá bola ich posledným rodičom, nakoľko aj ich otec R. X. tragicky umrel pri inej dopravnej nehode. Je teda zrejmé, že obaja maloletí boli na matku silne naviazaní, pričom jej stratu im už nikdy nemôže nikto nahradiť, hoci žalobkyňa v 5. rade sa ako ich teta všemožne pokúša zabezpečiť deťom aspoň v rámci možností spokojný život. Smrť J. X. od základov zmenila život jej pozostalých detí, ktoré boli následne zverené do náhradnej

osobnej starostlivosti žalobkyne v 5. rade, ktorá bola sestrou nebohej. Presťahovali sa do inej dediny a museli si zvykať na úplne nový život. Obaja maloletí veľmi ťažko znášali a dodnes sa so smrťou matky nevysporiadali a matka im bude chýbať až do konca života, pri každej významnej životnej udalosti, ale aj v bežných dňoch. Rovnako tak žalobcovia v 3. a 4. rade sa ako rodičia nebohej s jej smrťou nevedia dodnes vyrovnať, táto udalosť ich hlboko zasiahla, každá spomienka na ich dcéru v nich vyvoláva pocit beznádeje a nemožnosti niečo zmeniť. Hoci sa žalovaný v 1. rade pokúsil v konaní preukázať, že rodičia nemali s nebohou blízky vzťah, opak je pravdou. Žalobcovia v 3. a 4. rade mali 4 deti, pričom však jedno z detí je zdravotne postihnuté, takže si vyžaduje zvýšenú starostlivosť zo strany rodičov, v dôsledku čoho im ostávalo menej času na ostatné deti, avšak z tejto skutočnosti nemožno v žiadnom prípade vyvodzovať záver, že by nemali dobrý vzťah s nebohou dcérou, alebo že by ich jej smrť výrazne nezasiahla. Vzťahy v rámci rodiny boli dobré, jednotliví členovia si boli navzájom oporou a smrť nebohej hlboko zasiahla do ich rodinného života, pričom spôsobená trauma sa odrazila aj na ich zdraví. Žalobkyňu v 5. rade smrť sestry hlboko zasiahla. Mali medzi sebou veľmi blízky vzťah, vzájomne sa navštevovali a boli si oporou. Žalobkyňa v 5. rade, ako aj jej manžel pomáhali nebohej aj po smrti jej manžela a často trávili spolu voľný čas. Po smrti J. X. však nastali v súkromnom živote žalobkyne v 5. rade diametrálne zmeny, keď nielenže sa musela vyrovnať so stratou svojej sestry, ale prevzala aj zodpovednosť za jej dve maloleté deti, pričom sa už s manželom starajú aj o svoje vlastné deti. Musela s rodinou zmeniť bydlisko, lebo nedokázala každý deň chodiť okolo miesta, kde jej zahynula sestra, nakoľko jej to spôsobovalo mučivé útrapy. Rovnako museli s manželom kúpiť väčší dom, aby mohli žalobcov v 1. a 2. rade vychovávať vo väčšom pohodlí, starajú sa o nich ako o vlastné deti. Žalobkyni v 5. rade bol v dôsledku predmetnej dopravnej nehody rovnako spôsobený výrazný zásah do jej súkromného ako aj rodinného života, pričom jej sestra stále veľmi chýba a s jej náhlou smrťou sa nevie vyrovnať. Výpoveď svedkyne J. X. považujú žalobcovia za neobjektívnu a tendenčnú vzhľadom k jej negatívnemu vzťahu k žalobcom v 3. až 5. rade. Nebohá J. X. bola jej nevestou a žila v J. v dome rodičov svojho manžela. Keď jej manžela R. zahynul, bola na tom veľmi psychicky zle, mala žalobcov v 3. až 5. rade ako podporu a hlavne deti, pre ktoré musela žiť ďalej. Často sa rozprávali čo ďalej, riešili, či pôjde bývať ku svojej mame, ale všetci vedeli, že majú chorého brata, ktorý potrebuje pokoj. Chlapci boli dosť živí a keď chodievali k starým rodičom vo večerných hodinách, chorý brat nebohej zostával nervózny a museli ísť domov. Nebohá J. X. sa nenasťahovala domov ku svojim rodičom z viacerých dôvodov, nielen kvôli bratovi, ale aj kvôli tomu, že by musela spávať s deťmi v obývačke a nikto by nemal svoje súkromie. Aj žalobcovia v 3. a 4. rade mali zdravotné problémy. Nebohá často spomínala, že by sa rada odsťahovala bližšie k rodičom. Pýtala sa na byty v okolí, ale nič nebolo voľné v takej cenovej relácii, ktorá by bola v rámci jej finančných možností (dnes kebyže žije, tak by už určite nebývala u svokry). Nebohá J. to nemala u svokry ľahké, nebola obľúbená nevesta a tým pádom, že jej svokra nemala rada rodinu žalobcov v 3. až 5. rade, tak ako druhú nevestu, ktorá pochádzala z „lepšej“ rodiny. Zo začiatku rodičia častejšie navštevovali J., ale neskôr sama J. nechcela aby ku nej chodili kvôli svokre, ktorá žalobcov v 3. a 4. rade nemala rada, radšej chodievala spolu so žalobkyňou v 5. rade častejšie ku svojej mame a mohli sa v pokoji porozprávať. Svedkyňa pani X. považuje vzťahy v rodine žalobcov za „čudné“, nevedela pochopiť, že rodičia s deťmi môžu mať kamarátsky vzťah, ona svojím deťom vedela iba rozkazovať. Nebohá J. vždy volala, keď chceli navštíviť rodičov, aby ich títo očakávali a mohli sa im plne venovať. Žalobcovia v 3. a 4. rade keď prišli na návštevu, prišli za dcérami a vnúčatami a nie kvôli robote, vždy sa chceli porozprávať, vzhľadom na to že nebývali spolu. Žalobkyňa v 5. rade ako aj nebohá J. X. domácnosť stíhali a nepotrebovali pomoc rodičov. Vždy si rodičov vážili, veď sa už v živote narobili a teraz je na nich, aby im pomáhali. Nebohá, keď potrebovala pomôcť so záhradou, pomohol otec a po smrti jej manžela R. X. chodieval každý rok pomáhať manžel žalobkyne v 5. rade, lebo jej otec, žalobca vo 4. rade už zo zdravotných dôvodov nemohol. Nebohá J. X. po materskej dovolenke išla do práce, musela si nájsť takú prácu, aby si vedela deti odniesť do škôlky a aj vyzdvihnúť zo škôlky, pracovala v J. ako upratovačka. Svokra p. X. jej v tomto málo pomáhala, ak keď pomohla tak s rečami. Často žalobkyňa v 5. rade s manželom vodili deti (žalobcov v 1. a 2. rade) do alebo zo škôlky, keď nebohá nemohla alebo deti opatrovali, keď boli choré. Pani X. finančne nebohú J. X. nepodporovala, skôr pýtala neustále dookola peniaze. Chlapcom k meninám ani narodeninám nič nedávala. Žalobcovia v 3. až 5. rade chlapcom kupovali oblečenie a žalobkyňa v 3. rade jej finančne pomohla, aby dokončila po smrti manžela kuchyňu a detskú izbu, na ktorú nebohá nemala finančné prostriedky po tom, čo musela zaplatiť celý manželov pohreb. Nebohá keď chodila na návštevy k rodičom. vždy ju finančne podporovali a v prípade, ak rodičia niečo dochovali a dopestovali, vždy jej z toho dali. Pani X. nemohla vedieť o tejto finančnej pomoci, lebo mali zlý vzťah medzi sebou a o týchto veciach sa nikdy nerozprávali. Nebohá často spomínala, že účty vždy p. X. vydeľovala aj medzi jej vnúčatá, teda žalobcov v 1. a 2. rade, takže žalobcovia majú za to, že nie sú pravdou jej tvrdenia, že svedkyňa nebohej finančne vypomáhala.

Syn pani X., keď viezol nebohú k jej rodičom vždy si vypýtal peniaze za odvoz a vôbec sa nehanbil, že si pýta peniaze od vdovy po jeho bratovi. V dôsledku protiprávneho konania, za ktoré zodpovedajú žalovaní v 1. a 2. rade, došlo k závažnému zásahu do práva žalobcov na ochranu súkromia v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, do emocionálnej sféry každého jedného z nich, pričom ujma, ktorá im bola takýmto náhlym a nečakaným zásahom spôsobená je nenapraviteľná, neodstrániteľná. trvalá a bude ich sprevádzať po celý život. Spôsobený zásah do súkromného a rodinného života žalobcov je tak zásadným a trvalým obmedzením, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je postačujúca. Je jednoznačne daný právny základ žaloby, dôvodnosť a oprávnenosť nárokov žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pokiaľ ide o objektívnosť výpočtu výšky nemajetkovej ujmy, už zo samotnej podstaty tohto inštitútu vyplýva, že ide o odškodňovanie zásahu do subjektívnych práv žalobcov, a teda nejde o objektívne vyčísliteľnú sumu. Žalobcovia si v rámci tohto konania uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume, ktorú považovali za primeranú spôsobenému zásahu do ich osobnostných práv, pričom podľa právnych predpisov Slovenskej republiky je na úvahe súdu, aby po vykonaní dokazovania ustálil, aká výška náhrady nemajetkovej ujmy je vzhľadom k osobitostiam každého prípadu primeraná a postačujúca. V ďalšej časti právny zástupca zopakoval argumentáciu uvedenú v žalobe vo vzťahu k pasívnej legitimácii žalovaného v 2. rade. Doplnil, že obrana žalovaného v 2. rade nereflektuje povinnosti súdu pri aplikácii vnútroštátneho práva, prijatého na vykonanie smerníc komunitárneho práva. Právny zástupca poukázal na to, že žalovaný v 2. rade sa okrem iného bráni tým, že systematické usporiadanie Občianskeho zákonníka rozlišuje pojmy „škoda“ a „ujma“, a právo na ich náhradu aj upravuje v rôznych častiach Občianskeho zákonníka. Nie je preto možné podľa názoru žalovaného v 2. rade pod rozsah krytia PZP podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP zahrnúť obidva tieto nároky. Identický argument bol v konaní pred ESD vznesený aj vládou Slovenskej republiky. K tejto námietke však ESD v cit. rozhodnutí pod bodom 57 a 58 uviedol, že „Tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť predložená slovenskou vládou, podľa ktorej tieto paragrafy patria do tej časti českého i slovenského Občianskeho zákonníka. ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle týchto zákonníkov nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. Keďže totiž zodpovednosť poisteného, ktorá podľa vnútroštátneho súdu v tomto prípade vyplýva z § 11 a 13 českého Občianskeho zákonníka, vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú uvedené smernice. Systematické usporiadanie Občianskeho zákonníka nie je pre súdenú vec podstatnou okolnosťou a nie je podstatnou okolnosťou ani pre výklad ustanovení zákona o PZP. Tento osobitný zákon je, naopak, potrebné vykladať vo svetle znenia a účelu smerníc komunitárneho práva, na realizáciu ktorých bol do vnútroštátneho poriadku SR zaradený. Na účely realizácie účelov cit. smerníc totiž nebol do vnútroštátneho poriadku prijatý Občiansky zákonník, ale zákon o PZP, a preto treba primárne „eurokonformne“ vykladať práve zákon o PZP. Pokiaľ teda vnútroštátne hmotné právo (v súdenom prípade Občiansky zákonník). upravuje nárok poškodených na nemajetkovú ujmu, vyplývajúcu z dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, je takýto nárok predmetom krytia PZP. Právny zástupca žalobcu poukázal na odlišné stanovisko JUDr. Rudolfa Čirča vo veci rozhodnutia NS SR sp. zn. 4Cdo 168/2009, ako aj na rozhodnutia, ktoré boli vydané až po vydaní Rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 z 31.3.2016, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10Co/566/2015 z 29.6.2016, Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Vo/819/2015 z 30.6.2016 a najmä na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS/474/2016-17 zo 17.8.2016. Vo všetkých týchto rozhodnutiach sa súdy svojím právnym názorom odchýlili od právneho názoru Najvyššieho súdu vysloveného vo vyššie uvedenom rozsudku, pričom zhodne stanovili, že predmetom krytia PZP je aj nemajetková ujma, ktorá je predmetom tohto sporu.

20. Právny zástupca žalovaného v 1. rade v záverečnej reči uviedol, že žalovaný v 1. rade opätovne vyslovuje úprimnú a hlbokú ľútosť nad následkami, ktoré spôsobil 20.12.2012 a ktoré však svojím ďalším konaním už odčiniť nemôže. V zmysle zákona bolo poškodeným dané zadosťučinenie aj tým, že za svoje počínanie bol rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 6T/73/2013 odsúdený a bol mu uložený aj trest. K trestnému činu sa priznal a svoje konanie oľutoval. V prejednávanej veci sa síce jedná o ťažký a neodstrániteľný následok, avšak k takýmto prípadom pomerne často dochádza a aj v budúcnosti dochádzať bude, je to dané osobitosťou prevádzky motorových vozidiel a teda zásah do osobnostnej integrity poškodených je diskutabilný. Žalovanému nemožno pripisovať na vrub nedostatočnú sociálnu politiku štátu a systém odškodňovania v zmysle zákona č. 461/2003 Zb. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a takisto podľa zákona č. 381/2001 Zb. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobcovia sa domáhajú svojím žalobným návrhom nemajetkovej ujmy a peňažnom ekvivalente a to titulom zásahu do ich súkromného

a rodinného života a to s poukazom na § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Konajúci súd však o tomto návrhu musí rozhodnúť za súčasného splnenia dvoch podmienok a to z vážnosť vzniknutej ujmy a za posúdenia okolností za akých došlo k porušeniu práva. Ďalšou významnou podmienkou je aj to , aby žalobcovia preukázali { ak sa domáhajú nemajetkovej ujmy v peniazoch), že konaním žalovaného v 1. rade došlo v značnej miere k ich zníženiu dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti. V tomto smere dôkazné bremeno svojich tvrdení žalobcovia neuniesli. Je to predovšetkým u žalobcov v 3., 4. a 5., pričom právny zástupca žalovaného v 1. rade poukázal na výpoveď G. W., ktorý najmä u žalobcu v 4. rade udáva, že tento sa so situáciou zmieril a momentálne ho viac trápi jeho zdravotný stav v súčasnosti. U žalobkyne v 3. rade neboli žiadnym spôsobom produkované v konaní žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali jej nárok čo do základu, tak i čo do výšky. z výpovede svedkyne J. X., ktorá žila v spoločnej domácnosti s poškodenou J. X. však vyplýva, že nie sú pravdou tvrdenia najmä žalobcov v 3., 4. a 5. rade o vzťahoch na základe, ktorých odvodzujú svoje nároky uplatnené v konaní. Práve naopak, svedkyňa poukazuje na vzťahy v rodine poškodenej a hodnotí ich ako „ čudné“, pričom preukázateľné je , že poškodená aj po smrti manžela žila po dlhú dobu so svojou svokrou a nie so svojou pokrvnou rodinou. Táto sa u ňu nezaujímala a nepomáhala jej. Takisto ujma u žalobcov v 1. a 2. rade pred tým, než súd o ich nárokoch rozhodne musí byť jednoznačne a objektívne preukázaná, čo sa v tomto prípade nestalo. Pre priznanie nárokov ako sú v konaní uplatnené, nemôže spočívať rozhodnutie súdu len v subjektívnych tvrdeniach žalobcov a tej skutočnosti, že k smrteľnému zraneniu došlo konaním žalovaného v 1. rade a jednoznačného nepreukázania závažnosti vzniknutej ujmy, pričom akékoľvek relevantné dôkazy týmto smerom produkované neboli, pričom dôkazné bremeno v tomto prípade je len a výhradne na strane žalobcov. Žalovaný v 1. rade v konaní preukázal svoju sociálnu a rodinnú situáciu a je nepochybné, že priznanie akejkoľvek čiastky voči nemu a celými následkami súdneho sporu sú pre neho a hlavne pre jeho rodinu likvidačné. Nie je schopný uhradiť žiadané nároky ani v ich zlomkovom vyjadrení. Žalovaný v 1. rade tvrdí, že poistiteľ je povinný na vrub povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel usporiadať aj tieto nároky, ak by boli priznané. Cieľom a účelom tohto poistenia je nielen chrániť poškodených pri dopravných nehodách a odstraňovať ich následky, ale zákonodarca mal na mysli aj ochranu samotných „škodcov“ pred dlhodobým finančným zaťažením, najmä ich rodín a sociálneho postavenia. Preto tento systém poistenia je daný samotným zákonodarcom, lebo prevádzka motorových vozidiel bola a vždy bude vysoko riziková a nebezpečná. Právny zástupca žalovaného v 2. rade rovnako poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11.10.2016 s tým, že s poukazom na § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. prípadný prísudok súdu musí aj v tomto prípade uhradiť žalovaný v 2. rade.

21. Právny zástupca žalovaného v 2. rade vo svojich prednesoch uviedol, že nie je možné súhlasiť s argumentáciou žalobcov v možnosti extenzívneho výkladu ustanovenia § 4 ods. 2, zákona o PZP. Citované ustanovenie vymedzuje rozsah poistného krytia, a to tým spôsobom, že v ustanovení §4 ods. 1 PZP sa stanovuje, že poistná zodpovednosť sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Už z tohto zákonného ustanovenia je zrejmé, že poistenie sa týka poistenia za škodu a nie poistenia zodpovednosti za nemajetkovú ujmu. Súčasne pri výklade § 4 nemožno vychádzať iba zo samotného znenia ustanovenia, ale ustanovenie treba vykladať v jednote s ustanoveniami, na ktoré nadväzuje, a to §2 písm. g/, i/ zákona o PZP. Pri spojení zákonných ustanovení nemožno dospieť k inému záveru ako k tomu, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma. K inému právnemu záveru nemožno dospieť ani pri systematickom výklade, s poukazom na členenie nárokov podľa §4 ods. 2 PZP a ani teleologickej interpretácii právnej normy. Zo žiadneho ustanovenia zákona PZP nevyplýva, že by predmet poistného krytia tvorili aj iné nároky ako náhrada škody. Uvedené skutočnosti podporuje aj judikatúra a to rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.3.2016. NS SR v celom rozsahu prihlásil k svojmu skoršiemu rozsudku 4Cdo/168/2012 čo do otázky pasívnej legitimácie žalovaného v 2. rade, pričom vo vzťahu k rozsudku Európskeho súdneho dvora C/22/2012, prípad Hassová, okrem iného dôvodil, že súdny dvor v rozsudku nevyložil, či v rámci posudzovanej vnútroštátnej právnej úpravy poisteného krytia povinného zmluvného krytia, je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obeti usmrtením pri dopravnej nehode, alebo nie. Preto ani nijakým spôsobom nespochybnil doterajšiu judikatúru aplikujúcu vnútroštátne právo, v zmysle ktorej takáto náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do PZP. NS SR ďalej konštatuje, že súdny dvor iba uviedol, ako by mala úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou vyzerať. S §4 ods. 2 zákona o PZP vyplýva, že toto poistenie nepokrýva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba škodu na zdraví, pričom škoda na zdraví a nároky spôsobené zásahom do osobnostných práv občiansky zákonník striktne odlišuje, a to v ust. §13 ods. 2 a § 16 OZ na strane jednej a ust. § 444 a nasledovné OZ

na strane druhej. V uvedenom rozsudku súdneho dvora nebolo konštatované, že by toto ustanovenie bolo v rozpore s niektorou zo smerníc upravujúcich poistenie zodpovednosti motorového vozidla. Keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrteným pri dopravných nehodách v rámci úprav poistného za škodu, nie je potrebné aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí PZP. Právny zástupca odkázal aj na stanovisko Ministerstva financií SR, kde sa uvádza, že MF SR ako tvorca a gestor zákona o PZP uvádza, že slovenská právna úprava jednoznačne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti a právom na náhradu škody, preto možno náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv uplatňovať len mimo rámca zodpovednosti za škodu. Vo vzťahu k nálezu Ústavného súdu právny zástupca žalovaného v 2. rade uviedol, že týmto nálezom nebol prekonaný nález NS SR, v ktorom je riešená otázka pasívnej vecnej legitimácie poisťovne. V prípade, ak by sa teoreticky pripustilo, že pod pojmom škoda na zdraví podľa zákona o PZP by bolo možné subsumovať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, bolo by zo strany súdu nevyhnutné dôsledne sa zaoberať atribútmi vzniku zodpovednosti za škodu, a to protiprávnosťou konania, vznikom škody v dôsledku protiprávneho konania, a najmä príčinnou súvislosťou medzi nimi. K otázke príčinnej súvislosti poukázal na rozsudok NS SR zo dňa 29.3.2007 sp. zn. 3Cdo/32/2007 kde je uvedené, že ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Príčinou vzniku škody nie je skutočnosť, ktorá je už sama následkom. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž priamosť, pôsobenie príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušený, nestačí ak je iba sprostredkovaný. Súčasne poukázal na rozsudok NS SR zo dňa 30.1.2007 sp. zn. 20Cdo/73/2006 uverejnený v zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdu SR pod R61/2008, v zmysle ktorého sa uvádza, že príčinná súvislosť medzi poškodením zdravia žalobcov a protiprávnym konaním žalovaného nie je daná, ak poškodenie zdravia spočíva v udalosti, ktorá už je sama o sebe následkom protiprávneho konania žalovaného. O takýto prípad ide aj vtedy, ak poškodenie zdravia žalobcov bolo výsledkom ich reakcie na smrteľný úraz ich dcéry. Uvedený princíp je obdobne premietnutý aj priamo v §5 ods. 1 písm. h/ zákona o PZP, v zmysel ktorého poistiteľ nenahradí za poisteného škodu ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. Vzhľadom na skutočnosť, že podstatnou udalosťou je dopravná nehoda a zásah do osobnostných práv žalobcov nastal sprostredkovane v dôsledku ich reakcie na následky tejto dopravnej nehody, neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatnenej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poistnou udalosťou ako takou. Aj v prípade teoretického akceptovania premisy, že pod škodu na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, je žalovaný v 2. rade priamo zo zákona o PZP de facto aj de iure oslobodený od povinnosti za poisteného hradiť nemajetkovú ujmu, a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. Na podporu uvedených záverov poukázal na rozsudok Európskeho súdneho dvora zo dňa 10.12.2015 vo veci C-350/14 Lazar, v ktorom ESD v otázke ujmy pozostalých súvisiacej s usmrtením osoby pri dopravnej nehode túto opakovane a na viacerých miestach označuje ako nepriame následky tejto nehody, pričom škodu predstavuje ujma na zdraví s následkom smrti dcéry p. S.. Ujmu, ktorú utrpeli jej rodinný príslušníci treba ako takú považovať ako nepriame následky nehody. NS SR vyslovil názor na zákon o PZP, ku zmene ktorého v časti rozsahu krytia škody doposiaľ nedošlo, pričom tento názor je pre nižšie súdy záväzný, resp. odklon od tohto právneho názoru dáva možnosť pre podanie dovolania. Celý zákon o PZP je formulovaný na krytie škodových nárokov, ktoré majú priamu súvislosť s príčinou nehody. Pri nemajetkovej ujme v súvislosti so smrťou blízkej osoby ide o sprostredkovanú reakciu, a nie o priamu reakciu na nehodu. V súvislosti s uplatnenou výškou nárokov by súd mohol analogicky postupovať podľa zák. č. 215/2006 Z.z., kde pri úmrtí blízkej osoby je možné priznať nárok vo výške 50 násobku minimálnej mzdy. Z výpovede svedkyne v súvislosti s nárokmi uplatnenými žalobcami v 3. a 4. rade vyplýva, že ich vzťah s dcérou nebol taký, ako sa snažili prezentovať.

22. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

23. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej

osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

24. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

25. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

26. Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

27. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnej zmluvnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

28. Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnej zmluvnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

29. Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnej zmluvnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

30. V konaní bolo preukázané, že žalovaný v 1. rade zapríčinil dopravnú nehodu, v dôsledku ktorej došlo k úmrtiu J. X., za čo bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 6T/173/2013 z 28.10.2013 uznaný vinným z prečinu usmrtenia v zmysle § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Zodpovednosť žalovaného v 1. rade je ustálená podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ako vodič motorového vozidla spôsobil škodu porušením právnej povinnosti. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka predpokladom vzniku tzv. všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou a zavinenie s tým, že uvedené predpoklady musia byť splnené kumulatívne. Súd vychádzal z ust. § 193 C.s.p., podľa ktorého je súd okrem iných rozhodnutí v civilnom sporovom konaní viazaný aj rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Argumentácia žalovaného v 1. rade, že pri prevádzke motorových vozidiel sa takéto nehody stávajú, ho žiadnym spôsobom zodpovednosti za porušenie právnej povinnosti, ktorého sa dopustil, nezbavuje.

31. Žalobcovia sa v konaní domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že konaním žalovaného v 1. rade došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ich súkromný a rodinný život, chránených v § 11 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na charakter následku, ktorý je trvalý a neodstrániteľný. Zhodne so žalobcami súd konštatuje, že nečakaným a šokujúcim úmrtím najbližšej príbuznej žalobcov došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv (práva na súkromie a rodinný život), pričom následok tohto zásahu je nenapraviteľný. Pri úmrtí nemôže žiadne zadosťučinenie odčiniť vzniknutú ujmu, ktorá má absolútny charakter. Podľa ustálenej praxe je daná aplikácia § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho je žalovaný v 1. rade zodpovedný aj za nemajetkovú ujmu spôsobenú žalobcom prevádzkou dopravného prostriedku. Zákonom stanovené predpoklady pre vznik zodpovednosti za protiprávny zásah do osobnostných práv žalobcov, ako aj pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, boli tak v prípade žalovaného v 1. rade naplnené (neoprávnený zásah do chráneného osobnostného práva fyzickej osoby, ktorý je

objektívne spôsobilý porušiť osobnosť fyzickej osoby, nemajetková ujma v jej osobnostnej integrite a príčinná súvislosť medzi nimi). Argumentáciu žalovaného v 2. rade o tom, že nie je daná priama a bezprostredná príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a nemajetkovou ujmou uplatňovanou pozostalými, nemožno podľa názoru súdu akceptovať. Treba zdôrazniť, že žalobcovia si v konaní neuplatňujú nároky na náhradu škody na ich zdraví, ktorá u nich bola vyvolaná úmrtím blízkej osoby, kedy by bolo prijateľné tvrdenie žalobcu, že ide o zásah sprostredkovaný. Domáhajú sa však nárokov za zásah do ich osobnostných práv, za trvalé obmedzenie ich súkromného a rodinného života. Priamym dôsledkom protiprávneho konania žalovaného v 1. rade bolo trvalé pretrhnutie väzieb a vzťahov medzi poškodenou aj žalobcami.

32. Zavinená smrť blízkej osoby môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti pozostalého, čo môže byť kvalifikované ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť či vážnosť v spoločnosti (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL. ÚS 16/04 zo 4.5.2005). Z tohto pohľadu ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujú podmienky pre uplatnenie finančnej satisfakcie za ujmu spočívajúcu v zásahu do osobnostných práv v dôsledku smrti blízkej osoby. Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2844/14 z 22.12.2015) Preto šokujúca smrť matky, dcéry a sestry žalobcov predstavuje udalosť mimoriadnu s nenapraviteľným následkom, v prípade ktorej je morálna satisfakcia z hľadiska zadosťučinenia nepostačujúca.

33. Základnými kritériami určenia výšky nemajetkovej ujmy sú závažnosť vzniknutej ujmy, ako i okolnosti za ktorých k porušeniu došlo. Strata matky pre žalobcov v 1. a 2. rade predstavovala nenávratnú deštrukciu medziľudských vzťahov, vytvárajúcich základ rodinného života. Stratili človeka, na ktorom boli existenčne závislí, ktorý bol zdrojom materinskej lásky a, po predchádzajúcej náhlej smrti otca, základným článkom ich rodiny. Vzhľadom na útly vek, v ktorom sa nachádzali žalobcovia v 1. a 2. rade v čase udalosti (Y. 10 rokov, R. 7 rokov), je pre nich emocionálne vyrovnanie sa s touto situáciou mimoriadne náročné, pričom s prihliadnutím na okolnosti tohto prípadu im chýba aj opora druhého rodiča. Z výpovedí žalobcov a svedkov bolo preukázané, že chlapci priamo po smrti matky zostali uzavretí, o svojom prežívaní nedokázali hovoriť, a doposiaľ sa so smrťou matky nevyrovnali. V dôsledku straty jediného rodičia boli zároveň vystavení významným zmenám vo svojom živote, presťahovali sa do rodiny krstnej mamy, kde si museli zvykať na nové prostredie, museli sa vyrovnávať s pozornosťou okolia (ľudia ich zastavovali, v škole o nich hovorili, že sú siroty). Maloletí žalobcovia v 1. a 2. rade boli zasiahnutí stratou osoby, ktorej nezastupiteľným poslaním bolo upevňovanie a pozitívne rozvíjanie citových vzťahov, odovzdávanie materinskej lásky a plnenie výchovného poslania. Ich absencia sa negatívne prejaví nielen vo sfére osobnostného prežívania, ale významným spôsobom ovplyvní celý ich budúci život.

34. Na strane žalobkyne v 5. rade došlo smrťou J. X. k strate sestry, dôverníčky, kamarátky a veľmi blízkej osoby. Žalobkyňa v 5. rade bola s nebohou v pravidelnou a veľmi častom kontakte, keďže bývali blízko seba. Obe mali maloleté deti, s ktorými spoločne trávili voľný čas, organizovali spoločné aktivity, čo je zrejmé aj z predloženej fotodokumentácie. Smrť sestry žalobkyňu hlboko zasiahla, okrem traumy, ktorú prežila v súvislosti s tým, že bola privolaná na miesto nehody, musela následne v deň narodenín svojej sestry vybavovať jej pohreb. Podľa znaleckého posudku vypracovaného v konaní OS Trnava sp. zn. 12P/1/2013 došlo na strane žalobkyne v 5. rade v dôsledku smrti sestry k zmene osobnosti z pôvodne extrovertnej na výrazne labilnejšiu. Aj následkom psychotraumatizácie z úmrtia sestry sa u nej manifestuje uzavretosť a psychosomatická vypätosť. Okrem uvedenej ujmy dochádza na strane žalobkyne v 5. rade k vzniku obrovskej záťaže, a to presunom starostlivosti o deti nebohej, prispôsobením jej života a života celej jej rodiny ich potrebám.

35. Na strane žalobcov v 3. a 4. rade bolo zistené, že s dcérou mali štandardný vzťah. Vypočutí svedkovia ho popisovali ako veľmi dobrý. Obaja smrť dcéry prežívali ťažko, hoci ich prejavy boli navonok odlišné. Nebohá dcéra s nimi síce nežila v spoločnej domácnosti, čo však bolo dané starostlivosťou rodičov o chorého syna, rodičov však navštevovala a bola pre nich oporou. Pokiaľ ide o výpoveď svedkyne J. X., svokry nebohej, z jej obsahu je zrejmé, že s rodičmi nevesty nemali blízky vzťah a vzťahy v ich rodine označila za čudné. Vyjadrenia svedkyne sú však podľa názoru súdu značne poznačené aj sporom o výchovu maloletých detí, ktorý bol riešený až v súdnom konaní. Ostatní vypočutí svedkovia

kvalitu rodinných vzťahov medzi nebohou J. a jej rodičmi potvrdili v takom rozsahu, ako bola žalobcami deklarovaná.

36. Výška peňažnej náhrady je predmetom peňažnej náhrad je predmetom voľnej úvahy súdu. Súd musí prihliadať okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. V tejto súvislosti súd vychádzal aj čiastok náhrad priznaných súdmi v obdobných prípadoch a dospel k záveru, že mimoriadna závažnosť vzniknutej ujmy u žalobcov v 1. až 5. rade opodstatňuje priznanie výšky náhrady žalobcom v 1. a 2. rade v rozsahu 30.000,- Eur na každého, žalobcom v 3. a 4. rade v rozsahu 5.000,- Eur na každého a žalobkyni v 5. rade v rozsahu 10.000,- Eur. Došlo tak k naplneniu požiadavky primeranosti a proporcionálnej náhrady strádania žalobcov, tak ako boli tieto predpoklady preukázané v tomto konaní. Súd vychádzal z preukázanej intenzity vzťahov a kontaktov nebohej so žalobcami a so záťaže (psychickej a emocionálnej), z ktorou sa žalobcovia po smrti blízkej osoby museli vysporiadať.

37. Priznaná výška náhrady nepôsobí likvidačne, ale predstavuje základné štandardné kompenzovanie zmiernenia ujmy žalobcov v prípade, kedy navrátenie do pôvodného stavu neprichádza do úvahy. Poukaz žalovaného v 1. rade na jeho príjmy a výdavky nebol dôvodný, a to s prihliadnutím na primeranosť priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, vo vzťahu ku každému zo žalobcov. Ani skutočnosť, že žalovaný bol v trestnom konaní uznaný za vinného a podmienečne odsúdený nie je spôsobilá ovplyvniť výšku priznanej nemajetkovej ujmy (neplní žiadnu z funkcií civilnoprávnej sankcie za neoprávnený zásah do ochrany osobnosti).

38. Pokiaľ ide o pasívnu legitimáciu žalovaného v 2. rade, podľa názoru súdu táto vyplýva z ust. § 15 ods. 1 zákona o PZP. Z poistenia zodpovednosti má poistený právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP. Zásah do osobnostných práv žalobcov (do ich práva na súkromný a rodinný život), v dôsledku ktorého utrpeli psychickú ujmu, bol spôsobený prevádzkou motorového vozidla, na ktoré sa vzťahovalo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu u žalovaného v 2. rade. Preto žalobcom prislúcha právo, aby im tento poisťovateľ nahradil (ako poškodeným subjektom) žalobou uplatňovaný nárok. Pojem škoda, ktorý je použitý v zákone o PZP je potrebné vykladať extenzívne v tom zmysle, že náhrada škody zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a síce do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. Účelom poistenia zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou, pričom je nepochybné, že usmrtenie pri dopravnej nehode je najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Ak usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Iba pri gramatickom výklade pojmu „škoda“ v ustanovení §4 ods. 2 písm. a) ZoPZP by sa strácal zmysel poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových prostriedkov, ktorým je podľa názoru súdu pokryť z poistenia náhradu ujmy v najširšom význame slova. Je tomu tak z dôvodu, že riziko vzniku škôd pri prevádzke dopravných prostriedkov je veľmi vysoké a je v rozpore s účelom poistenia obmedzovať poistné plnenie a prenášať ho na osoby povinne zmluvne poistené, ktoré v zásade takéto poistné plnenie ani nedokážu ekonomicky zvládnuť a zároveň tak spôsobovať neistotu pozostalých, či bude prisúdená náhrada pri insolventnosti zodpovedného subjektu vôbec vymožiteľná. V prípade neprijateľnosti týchto dôsledkov, je potrebné vykladať pojem „škoda“ pre účely ZoPZP rozširujúco tak, že podeň spadá aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Výklad právnych predpisov by sa pritom nemal obmedzovať iba na gramatický výklad, ale aj je potrebné dbať aj na účel a zmysel právnych predpisov, a preto súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie a musí odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. 2221/07 z 19.3.2008). Súd sa nestotožňuje s rozhodnutím NS SR sp. zn.4Cdo/168/2009 zo dňa 20.4.2011, ale s odlišným stanovisko k nemu, ktoré pripojil JUDr. Rudolf Čirč. V súvislosti s eurokomformným výkladom a za účelom zabezpečenia reálneho účinku smernice bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Haasová č. C-22/12 zo dňa 24.10.2013, v ktorom tento rozhodol, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti

poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Nakoľko slovenské vnútroštátne právo (§ 13 ods. 2 a 3 OZ) umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody, požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, súd má za to, že náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Súdny dvor Európskej únie (ďalej aj „SD EÚ“) v bode 56. rozsudku konštatoval, že poškodené osoby pri svojom nároku sa opierajú o § 11 Občianskeho zákonníka, teda majú oporu vo vnútroštátnom práve, keď zároveň v bode 57. rozsudku uviedol, že tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť predložená slovenskou vládou, podľa ktorej tieto paragrafy patria do tej časti českého i slovenského Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle týchto zákonníkov nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. S poukazom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Drozdovs C-277/12, smernica rady 72/166/EHS a smernica Rady 84/5/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.6. Nakoľko ZoPZP bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené teraz platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, je pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPZP potrebné vychádzať z chápania pojmu „škoda“ v komunitárnom práve. Uvedená smernica síce nedefinuje pojem „škoda“, avšak z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú, tak aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje majetkovú škodu aj nemajetkovú škodu (viď napr. rozsudok Súdneho dvora zo 6. mája 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA). Aj podľa právnej úpravy poistenia občianskoprávnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v smerniciach (smernica rady č. 72/166/EHS, smernica č. 90/232/EHS, smernica č. 2000/26/ES) sú členské štáty povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potencionálnych obetí nehôd a aby akékoľvek ujmy v oblasti povinného poistného krytia motorových vozidiel nezostali neuhradené. Extenzívny výklad pojmu škoda pre účely ZoPZP je aj ústavne konformný, pretože odstraňuje nerovnováhu medzi poistením pri pracovných úrazoch (§ 94 zák. č. 461/2003 Z.z.) a povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov. S použitím eurokonformného a ústavne konformného výkladu pojmu „náhrada škody na zdraví“ v § 4ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4 a § 15 ods. 1 ZoPZP, ako aj s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu v peňažnej forme podľa § 13 ods. 2a 3 OZ, a ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 a 3 OZ preto podľa názoru súdu spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti žalovanej 1. za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa ZoPZP, a preto je aj daná pasívna legitimácia žalovanej 2. na náhradu tejto nemajetkovej ujmy, pričom vo vzťahu k poisťovni ide o špecifické právo poškodeného na výplatu plnenia za poisteného škodcu vo výške a v rozsahu v akom za škodu zodpovedá poistený škodca.

39. Súd dáva do pozornosti uznesenie ÚS SR č. k. III. ÚS 645/2015-30 zo dňa 16.12.2015, ktorým ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú sťažnosť obchodnej spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, ktorou namietala porušenie základného práva vlastniť majetok, na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne

č. k. 4Co/658/2014-158 z 21.5.2015 (ktorým odvolací súd potvrdil prvoinštančný rozsudok zaväzujúci na plnenie náhrady nemajetkovej ujmy vzniknutej pozostalým z dopravnej nehody aj poisťovňu). V odôvodnení ÚS SR skonštatoval, že „hoci Súdny dvor v rozsudku vo veci sp. zn.C-22/12 z 24. októbra 2013 viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 11 a § 13, pozn.) každého z týchto štátov umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.“ Zároveň Ústavný súd SR v právnej veci sp. zn. I. ÚS/474/2016-17 v uznesení zo 17.8.2016 k citovanému uzneseniu dodal, že „K uvedenému záveru dospel s prihliadnutím na samotný účel povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a súčasne zohľadňujúc zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla, ako aj aplikujúc extenzívny výklad pojmu náhrada škody. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoje rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 206/2015 z 29. apríla 2015, ktorým bola obdobná sťažnosť odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. V uznesení sp. zn. III. ÚS 666/16 z 11.10.2016 Ústavný súd uviedol, že „nič z uvedených smerníc, ani v judikatúre Súdneho dvora nenasvedčuje tomu, že by bolo možné z poistného krytia vylúčiť peňažnú náhradu za spôsobenie nemajetkovej ujmy pozostalej osobe po obeti dopravnej nehody, pokiaľ je takýto nárok na takúto náhradu daný vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi občianskoprávnu zodpovednosť za zásah do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu.“

40. Z uvedených dôvodov súd uložil žalovanému v 1. rade a žalovanému v 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade po 30.000,- Eur, žalobcom v 3. a 4. po 5.000,- Eur a žalobkyni v 5. rade 10.000,- Eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Vo zvyšnej časti uplatnených nárokov súd žalobu zamietol.

41. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

42. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

43. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Žalobcom v 1., 2. a 5. rade, ako stranám, ktoré mali v konaní plný úspech súd priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§262 ods. 2 C.s.p.).

45. Podľa § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

46. Pri skúmaní pomeru úspechu a neúspechu vo vzťahu k žalobcom v 3. a 4. rade by žalovaným vzniklo právo na pomernú časť náhrady trov konania. Súd však vychádzal z ust. §257 C.s.p. a vzhľadom k tomu, že súd v konaní konštatoval porušenie osobnostných práv žalobcov v 3. a 4. rade a títo sa úspešne domohli priznania nemajetkovej ujmy za tento zásah, ktorej výška bola predmetom voľnej úvahy súdu, súd dospel k záveru, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa a žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal.

47. Podľa § 2 ods. 2 zákona o č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

48. Nakoľko žalobcovia boli v konaní osobne oslobodení od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. j), súd v zmysle citovaného ustanovenia zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 2.466,- Eur podľa položky 7b písm. b) Sadzobníka (66,- Eur + 3% z 80.000,- Eur = 2.466,- Eur), na účet Okresného súdu Galanta, po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Galanta.
Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis.
V odvolaní sa popri uvedených všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č. 233/95 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.